Sala ir paukštis

LIETUS

Nepriėmiau tavęs. Užsidengiau.
Atrodei man sunkus kaip geležis.
Kodėl žiedais patvino
laukinė obelis?

Kodėl kaip fosforas liepsnojo
lietus, nukritęs ant žolės?
Gana man buvo potvynio
laukinės obelies.

Kodėl kraujavo uogos
ir plėšėsi kiekvienas krūmas?
Ar aš jomis galėjau pasisotinti
arba rasti juose ramumo?

Kodėl nepriėmiau tavęs,
kodėl užsidengiau
ir kam buvau kaip surūdijus geležis?
Pro mane išdidžiai pratvino
laukinės žemės obelis.

IR VĖL LIETUS

Lietus per metų dalimis atidalintą žemę –
be paliovos ir įtemptas.
Ar yra gyvenimas
nuolatos būti lyjamam?

Many nesukraujuos erškėčiai
arba sodrios
saulėleidžio juostos.
Aš tik norėjau kažką palydėti
ir apraudoti,

ir pro mane krintantį
įtemptą lietų
stebėti. Ar jis negalėtų, lenkdamasis
žemėn, ir mane paliesti,

tik netikiu aš lietumi,
kuris – be paliovos, neatidalomas...
Lietau, aš netikiu tavim,
nes nežinau, ar tikros tavo ašaros.

SNIEGAS BALTAVO IR MAN

Nė vienos žemės atlaužos nepaimsiu.
Ir nieko neturėsiu savo.
Ne man nukritęs sniegas
aplinkui baltavo,

ne man juoda žemė pradėjo
baltumon bristi ir nykti,
nors turėjo mane,
o ne žemę apsnigti,

ir sniegas turėjo ištirpti
ir tekėti kruvinom saujom –
aš nežinojau, kad sniegas
gyvas be kraujo,

kad jokios žemės atlaužos nepaimsiu
ir kad nieko neturėsiu savo,
nors žemei nukritęs sniegas
ir man baltavo.

KOVAS

Jau pats laikas. Jau kovas. Dienos ilgėja.
Monotoniškai nebepuola
sustingusiom plaštakom sniegas.

Dangus jau pakilo nuo žemės
ir mėlynas oras jau virpa.
Paskutinės žiemos liekanos – sunkūs debesys
irsta.

Sniegas ištirpsta iš pėdų
ir žemė visa kaip sulopyta...
Kažkas nematomas praėjo
šilta kovo mėnesio popiete.

Atbundančio medžio šakos
į drumzliną vandenį lenkias.
Vandens srovės šaltos
virpa kaip įtemptas lankas.

Jau pats laikas. Jau kovas. Dienos ilgėja.
Ir aš viena kovo mėnesio popiete
jau esu praėjęs.

ŽEMĖS ATSIŽADĖJIMAS

Kada sudegs diena ir žingsnis
daugiau nebegalės lėtėti,
žinau, kad aš kiekvieno savo žodžio išsižadėsiu.

Kada mirtis atėjusi manęs paimti
su sopuliu į mano kraują įtekės,
žinosiu, kad kiekvienas mano žingsnis
buvo dalim lėtėjančios širdies,

nupuolančios į plačią, didelę ir sopulingą žemę,
maitinusią mane ir duona, ir skausmu,
kad nusižeminęs praeičiau
nederlingu josios arimu,

kad atkartočiau pačią sopulingą žemę,
kiekvieną žingsnį ir kiekvieną žodį,
kad artėdamas į mirtį ramią ir neramią
neščiau žemės sopulį.

NEIŠLAIKOMAS SVORIS

Neišlaikysim žemės ir svajonių,
neišlaikysim jokio medžio šešėlio
ir mirsim neseniai atėję,
tik už save ir žemės dalį atkentėję.

SALA IR PAUKŠTIS

I

Norėjau gyventi – o mirštu.
Norėjau kalbėt – o tyla.
Paukštis krisdamas sminga
kaip strėlė ties mano sala.

Matau jo kraujuojantį kaklą,
jo akis su didžiuliais kalnais...
Nepraskrisi, paukšti, pro salą
savo lūžtančiais sapno sparnais.

II

Nepakėliau numirusio paukščio
su nulūžusiais sapno sparnais:
per sunkus man nedidelis paukštis,
kuris krinta su savo kalnais.

GRĮŽIMAS Į LYGUMAS

Man reikia grįžt. Kaskart labiau
į liūdesį panašios lygumos,
kaskart labiau –
kaip moterys susigraudinusios.

O dar žinau ir atkartot galėčiau,
kaip jos suėjo gretomis:
– Praeinantis esi ir svetimas!

Aš ten gimiau. Mane jūs užauginot.
Šešėlis mano driekėsi jumis...
ir liūdesys. Su lygumom susikabinęs
aš bėgau rudenim,

kai rinkdavot savin sunkaus lietaus lašus...
Dabar: – Į lygumas ar būsi panašus?

Taip. Reikia grįžt. Kaskart labiau
į liūdesį panašios lygumos.
Aš visuomet į liūdesį grįžau,
o liūdesys į lygumas.

PASIMELDIMAS

Wo man am meisten fuehlt,
weiss man nicht viel zu sagen.

ANNETTE VON DROSTE-HUELSHOFF*

Jisai praėjo staigiai. Ir vidurdienį
grąžino savo skolą –
savo sielą – alkaną ir skurdžią
be skundo, be atodūsio,

nes netvirtai prie žemės buvo prisišliejęs
jo klumpantis ir kruvinas šešėlis.

Nuo lygumų siauras upes surinko
ir akimis apsėjo nederlingus plotus,
ir siekė visą žemę apkabinti
šešėlis klumpantis, žaizdotas.

Bet akys neatlaikė nederlingo ploto
ir upės ėmė grįžti,
ir tarė lygumą paliesdamas šešėlis:
„Teateinie Tavoji Karalystė.“

PASKENDUOLĖ

Tu troškai turėti savo upę:
ant kranto sudėti rūbus
ir nuoga žaisti vandeniu.

Tavo upė atėjo prie tavęs:
ant kranto tebuvo skurdus krūmo šešėlis
ir basų kojų pėdos.

Dabar tu turi savo upę:
tavo gaubtinę skarą nuo žemės pakėlė vėjas
ir tavo upę atidavė tau.

PO VASAROS

Vasara buvo vakar:
vėlyvas vasaros lietus,
vėlyva vasara
bailiai stebėjo
nokstantį obuolį.

PO DRAUGYSTĖS

Dabar tu esi šaknis,
kurios medis – supjaustytas ir sukūrentas.
Dabar tu esi kriauklė
aklom akim žvelgianti
į brangius krovinius
plukdančią jūrą.

PO IŠSISKYRIMO

Jau mes nutolome.
Tėra ramus vidurdienis:
pavasario lietus čiurlena
pražydusiom alyvų šakomis,
žalioj žolėj negyvas
paukštis pakelia sparnus
ir išskrenda ieškoti
savo kapui vietos.

PO AUDROS

Paskubom išmėtytos kalnėnų pintinėlės,
dubenėliai su vakarykščio maisto liekanom
ir ant retų krūmokšnių smulkios sniego gniūžtės
kaip kalnėno ašaros,
sekmadienį skurdžion trobelėn
neatsinešusio pašventinto vandens.
Kukli kalnėnų koplytėlė
su šviesiom procesijų vėliavom
ir geltono vaško žvakėm
nubrido į naktį.
Tik skardūs galvijų skambalėliai
ataidi iš tuščių kaimų,
tik suledėję slidžių kaspinai,
tarpukalnėje pakirsti, nulūžta.

SAUSROS ALEGORIJA

Šią vasarą nelijo:
sausi miškai,
supleišėję dirvonai
nemato debesio.
Miškų šešėly
rudeniškai šlama
ištroškusi žolė.

Ant augaloto medžio
džiūstanti šaka,
norėdama paliesti
siauras upokšnio lūpas,
giliai suaimanuoja.
Kodėl šią vasarą
nebeatsinešė skaros Veronika?,

nejau nebuvo kam numirt šią vasarą,
nejau vinim per sausas buvo medis?

Šią vasarą
karūnos nesapnavęs
aštrus erškėtis
aiktelia iš skausmo.
Šią vasarą
jo niekas nenuskynė,
nepapuošė galvos...

Po suaižėjusia žeme,
girdėdamos pernykštį
lietų ošiant,
iš lėto
ima vysti šaknys.
Kodėl šią vasarą
vienplaukė šypsosi Veronika?,

nejau šią vasarą karaliaus nebėra,
nejau šią vasarą karalius nebedrįso prisikelti?

IŠPAŽINTIS

I

– Atsimeni dar dešimtį įsakymų?
– Atsimeni septynias nuodėmes didžiąsias?

Tada jis man kalbėjo apie nuodėmės baisybę,
palygindamas ją su greitai veikiančiais nuodais.
Jis man kalbėjo apie didelį gyvenimą anapus
ir apie šventąjį, kurio vardu pakrikštytas buvau.

– Gailies už nuodėmes?

Mušiausi į krūtinę
ir mano skausmo prisipildė klausykla.
Kartojo dešimtį įsakymų suklaupusi bažnyčia
ir nuodėmes didžiąsias skaičiavo ant altorių angelai.

– Pasižadi daugiau nenusidėti?
– Paversk mane į uolą, mano Viešpatie!

Tada jis man kalbėjo apie atleidimą
ir mano Kristaus gailestį;
jis man kalbėjo apie nuodėmes, kurias atleidžia
jo ranka šventuoju kryžiaus ženklu.

Ir mano vaikiškos, per storos mano veidui lūpos
įsisiurbė į kojos žaizdą kryžiuj.

II

– Atsimeni dar dešimtį įsakymų?
– Atsimeni septynias nuodėmes didžiąsias?
Kartojo naktį man pabudusi žvaigždė,
kartojo man medinis Kristaus veidas.

III

Bet vieną naktį pas mane sugrįžo mano miręs brolis.
Jis užpūtė dangaus platybėse pabudusią man žvaigždę
ir numetė nuo sienos mano medinį Kristų.

– Broli, kodėl mąstai tu apie nuodėmę?

– Po nuodėmės ateina josios išpažinimas
ir išpažinime ateina nusižeminimas.

Tada jis man kalbėjo apie Kristų,
Kurs žengė žemėn basas ir nuplyšęs.

– Jis plovė kojas tam, kuris nebuvo vertas Jojo kojų.
– Jis žvelgė tos veidan, kuri verta nebuvo Jojo veido.

Aš pažvelgiau į savo brolio nuogą, raumeningą kūną,
į jo plačius pečius, kurie paneštų ąžuolinį kryžių,
ir į rankas, kurios galėtų glamonėti
kiekvieną mūsų žemės moterį,
ir kiekvienai pražilusiai vienuolei
primintų, kaip po jos šiurkščiu rūbu
nuvyto jaunas ir taip pat aistringas kūnas.

IV

– Daugiau aš nuodėmių nebeatsimenu.

Suklaupusioj bažnyčioj patvino skardi vargonų muzika.
Jisai lėtai pakilo iš klausyklos.
Stora maldaknygė paslydo jam iš rankų:
many jis matė nuogą, raumeningą mano brolį...

V

– Amžiną atilsį duok mirusiam, Viešpatie.
– Amžiną atilsį suteik savo tarnui, Viešpatie.

VI

Už lango degė dvi didžiulės žvaigždės.
Ant namo sienos suposi mėnuo,
o vandenynuos plaukiojo mažytės rausvos žuvys
ir šilto vakaro saulėleidis įstrigo į medžius.
Už lango dar kažkas kalbėjo apie mirtį,
kažkas dainavo linksmą dainą apie moterį,

kuri daugiau nebuvo nuodėmė,
kuriai daugiau nebereikėjo atleidimo:
ji tapo amžiai ir palaiminimas,
Kristus ir Pontijus Pilotas,
Dievas ir žmogus,
ji tapo pats gyvenimas, kuriuo mes esam nubausti,
ir pažadėta žemė tiems, kurie yra bedžiaugsmiai.